सत्यमेव जयते

धाराशिव जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान

Dharashiv District Mineral Foundation

जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशिव.

Collector Office, Dharashiv.

वार्षिक अहवाल (२०२३-२४)

Annual Report (2023-24)

(मराठी)

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
१	प्रस्तावना	३
२	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे उद्दिष्ट	४
३	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती	५
४	प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र	७
५	नियामक परिषद आणि व्यवस्थापकीय समिती रचना	८
६	वार्षिक लेखा अहवाल	१०
७	संबंधित आर्थिक वर्षात जमा महसूल/ डीएमएफ निधी	१०
८	संबंधित आर्थिक वर्षात मंजूर एकूण कामे	११
९	विशेष उपलब्धी	१२

१. प्रस्तावना

खाण व खनिजे (विकसन व विनियमन) अधिनियम, 1957 (1957 चा 67) याच्या कलम 1 ब चे उप-कलम (2), (3), (4), (5) व (6) कलम 15 चे उप-कलम (4) आणि कलम 15 ए अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून त्यातील महाराष्ट्र राज्याची प्रयुक्ती व प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पी.एम.के.के.के.वाय.) च्या तरतुदी अंतर्भूत करण्याकरिता सदर अधिनियमाच्या कलम 20 ए अंतर्गत भारत सरकारने निर्गमित केलेल्या दिशानिर्देशानुसार महाराष्ट्र शासनाद्वारे जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान स्थापन करण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्याअनुषंगाने भारत सरकार, खाण मंत्रालय यांनी राज्यातील सर्व जिल्ह्यांमध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान गठीत करण्याबाबत कळविले आहे. त्याअनुषंगाने जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानची रचना व कार्य आणि जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानमध्ये रकमा प्रदान करणे च्या पध्दतीचे विनियमन करण्याकरीता महाराष्ट्र जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान (प्रन्यास) नियम, 2016 तयार केले आहेत. तसेच सदर नियमामध्ये नियामक परिषद (Governing Council) व व्यवस्थापन समितीची (Managing Committee) रचना व समितीचे अधिकार व कार्य अधिसूचित केलेले आहेत.

यानुसार धाराशिव जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत गौणखनिजावरील स्वामित्वधनाचे १०% अंशदान / निधी संकलीत करणेकरीता जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव यांचे नावे खाते उघडण्यात आले आहे.

२. <u>प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची उद्दिष्टे</u>:-

प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची सर्वसाधारण उद्दिष्टे खालीलप्रमाणे आहेत.

१. खनिज बाधित क्षेत्राचा विकास व कल्याण करण्यासाठी विविध प्रकल्प कार्यक्रम राबविणे, व सदर कार्यक्रम/प्रकल्प केंद्र/राज्य शासनाच्या अस्तित्वातील चालू कार्यक्रम व योजनांना सहाय्यभूत पूरक राहतील.

२. खनिज जिल्हयात खनिकर्म करताना व त्यानंतर झालेल्या कृतीमुळे तेथील जनतेवर झालेले पर्यावरण, आरोग्य व सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीवरील आघात/ परिणाम कमी करणे व त्यावर उपाययोजना करणे.

३. खाण बाधित क्षेत्रातील व्यक्तींना दिर्घ मुदतीचे शाश्वत उपजिविकेचे साधन उपलब्ध करुन देणे.

DISTRICT MINERAL FOUNDATION

३. प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती

प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना मधील प्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रामध्ये एकूण निधीच्या किमान 2/3 निधी खर्च करण्यात यावा व उर्वरीत कमाल 1/3 निधी अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रात खर्च करण्यात यावा. प्रस्तुत योजनेत खाण बाधित क्षेत्राचा विकास करताना हाती घ्यावयाच्या बाबी खालीलप्रमाणे आहेत.

अ) उच्च प्राथम्य बाबी - ज्या ठिकाणी योजनेतील किमान 60% निधी खालील बाबींवर खर्च करण्यात येईल.

१. **पिण्याचे पाणी पुरवठा** - केंद्रीभूत जलशुद्धीकरण यंत्रणा, जलप्रक्रिया केंद्र तात्पुरती शाश्वत जल वितरण सुविधा ज्यामध्ये एकल पाणी पुरवठा योजनेचा समावेश असेल. जल वितरण पाईपलाईन टाकणे.

२. **पर्यावरण संवर्धन व प्रदूषण नियंत्रण उपाययोजना** - सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र तलाव पूजल नाले व अन्य जल या स्त्रोतांचा प्रदूषण नियंत्रण खाणकाम व डम्प्स् च्या कृतीमुळे त्या क्षेत्रात होणाऱ्या वायु व जल प्रदूषण कमी करणे, खाण सांडपाणी व्यवस्था, पर्यावरण सुलभ व शाश्वत खाण विकासाकरिता चालू व बंद खाणीतील जल, वायू व जमीन प्रदूषण नियंत्रण उपाययोजना व खाण प्रदूषण प्रतिबंधक तंत्रज्ञान आणि उपाययोजना.

३. **आरोग्य** - खाण बाधीत क्षेत्रामध्ये प्राथमिक / माध्यमिक आरोग्य सुविधा पुरविणे हे उदिष्ट असावे, यामध्ये केवळ आरोग्य पायाभूत सुविधा निर्मितीवर भर नसावा पण त्यासोबत आवश्यक मनुष्यबळ साधन साहित्य देखील पुरविण्यात याव्यात जेणेकरून परिणामकारकरित्या उपयोगात येतील. याव्दारे निर्माण करण्यात येणाऱ्या सुविधा स्थानिक प्रशासन, राज्य व केंद्र शासन यांच्याव्दारे निर्माण केलेल्या अस्तीत्वातील आरोग्य सुविधाला सहाय्यभूत असतील. खाणीशी निगडीत आजार व रोगांवर उपाययोजना करण्याकरिता नॅशनल इन्स्टिटयूट ऑफ मायनर्स हेल्प (National Institute of Miner's Health) यांच्याकडील तांत्रिक सहाय्य घेवून विशेष सुविधा निर्माण करता येतील. खाण बाधीत व्यक्तीच्या गट आरोग्य विमा योजनेची अंमलबजावणी करता येईल.

४. **शिक्षण** - शाळेची इमारत बांधकाम, अतिरिक्त वर्गखोल्यांचे बांधकाम, प्रयोगशाळा, वाचनालय, कलावर्ग, स्वच्छतागृहे, पिण्याचे पाणी सुविधा, शिक्षक व विद्यार्थीकरीता निवासी होस्टल, क्रिडा सुविधा, शिक्षक व अन्य सहाय्यभूत कर्मचारी यांच्या सेवा, ई-

शिक्षण सुविधा, अन्य परिवहन सुविधा जसे बस / सायकल / रिक्षा / इत्यादी. पोषण आहार निगडीत कार्यक्रम राबविणे.

५. **महिला व बालकल्याण** - प्रस्तुत योजने अंतर्गत माता व बाल आरोग्य कुपोषण, संसर्गजन्य आजार यांच्याशी निगडीत समस्यांवर उपाययोजना घेता येतील.

६. **वरिष्ठ नागरिक व विकलांग व्यक्तींचे कल्याण** - प्रस्तुत योजने अंतर्गत वरिष्ठ नागरिक व विकलांग व्यक्तीचे कल्याण योजना हाती घेता येतील.

७. **कौशल्य विकास** - स्थानिक पात्र व्यक्तीच्या आर्थिक प्रगती व उत्पन्न वाढीसाठी व उदरनिर्वाहासाठी कौशल्य विकास, प्रकल्प/योजनांमध्ये प्रशिक्षण, कौशल्य विकास केंद्र, स्वयंरोजगार योजना व स्वयंसहाय्यता गटांना सहाय्य.

८. **स्वच्छता** - कच-यांचे संकलन, वाहतूक व विल्हेवाट सार्वजनिक ठिकाणाची स्वच्छता, मलनिस्सारण प्रक्रिया केंद्र, सार्वजनिक स्वच्छतागृहे व इतर अनुषंगिक सुविधा.

आ) अन्य प्राथम्य बाबी - ज्या ठिकाणी प्रस्तुत योजनेतील कमाल 40% निधी खर्च करता येईल. त्यामध्ये भौतिक पायाभूत सुविधा रस्ते, पुल, रेल्वे व जलवाहतूक प्रकल्प इत्यादी कामांचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

१. भौतिक पायाभूत सुविधा- रस्ते, पुल, रेल्वे व जल वाहतूक प्रकल्प.

२. जलसंपदा:-जलसिंचनाचे पर्यायी स्त्रोतांचा विकास करणे, आधुनिक व स्थानिक पर्यावरणाशी सुलभ जलसिंचन तंत्रज्ञानाचा अवलंब करणे.

३. ऊर्जा व पाणलोट क्षेत्र विकास:- पावसाच्या पाण्याचे साठवणूक करणे व पर्यायी ऊर्जा स्त्रोताचा विकास करणे, फळबाग, अत्याधुनिक एकात्मिक शेती, आर्थिक वनीकरण व पाणलोट क्षेत्राचे पुनर्भरण.

४. खनिकर्म जिल्ह्यातील पर्यावरण दर्जा वाढ करण्याकरिता अन्य उपाययोजना.

PMKKKY DISTRICT MINERAL FOUNDATION

४. प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र

धाराशिव जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफळ ७५१२. चौ.मी. आहे. जिल्ह्यात एकूण ४ उपविभाग (उपविभागीय अधिकारी यांचे कार्यालय) व ८ तालुके (धाराशिव, तुळजापूर, उमरगा, लोहारा, भूम, परंडा, कळंब, वाशी) आहेत. धाराशिव जिल्ह्याच्या उत्तरेस बीड जिल्हा, दक्षिणेस बिदर व गुलबर्गा हे कर्नाटक राज्यातील जिल्हे, पुर्वेस लातूर जिल्हा, दक्षिण-पश्चिमेस सोलापूर जिल्हा तर उत्तर-पश्चिमेस अहमदनगर जिल्हा अशी धाराशिव जिल्ह्याची भौगोलिक स्थिती आहे. जिल्ह्यातील प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्राची माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	तालुक्याचे नाव	प्रत्यक्ष खाणबाधित गावसंख्या	अप्रत्यक्ष खाणबाधित गावसंख्या
१	धाराशिव	१९	५२
२	तुळजापूर	१९	४५
३	उमरगा	०७	०७
४	लोहारा	००	२१
५	भूम	०८	११
६	परंडा	२३	२६
७	कळंब	१५	२९
८	वाशी	०३	००
	एकूण	**९४**	**१९१**

PMKKKY DISTRICT MINERAL FOUNDATION

५. नियामक परिषद आणि व्यवस्थापकीय समिती रचना

महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग यांच्या दिनांक ०१.०९.२०१६ मध्ये प्रसिद्ध अधिसूचनेत महाराष्ट्र राज्यातील सर्व महसूली जिल्ह्यामध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान (District Mineral Foundation Trust) स्थापन करण्याचे अधिसूचित केलेले आहे.

अ) नियामक परिषद

अ.क्र.	नाव/ पदनाम	कार्यालय/ प्रतिनिधीत्व	पदनाम
१	जिल्हाधिकारी, धाराशिव	जिल्हाधिकारी कार्यालय धाराशिव	पदसिद्ध अध्यक्ष
२	श्री ओमप्रकाश राजेनिंबाळकर	मा. लोकसभा सदस्य, धाराशिव	सदस्य
३	प्रा. डॉ. तानाजी सावंत	मा. विधानसभा सदस्य	सदस्य
४	श्री ज्ञानराज चौगुले	मा. विधानसभा सदस्य	सदस्य
५	श्री राणाजगजितसिंह पाटील	मा. विधानसभा सदस्य	सदस्य
६	श्री कैलास पाटील	मा. विधानसभा सदस्य	सदस्य
७	मुख्य कार्यकारी अधिकारी	जिल्हा परिषद, धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
८	नगरपालिका/ नगरपरिषद / महानगरपालिका यांचे हद्दीत खाण बाधित क्षेत्र असल्यास सदर स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे प्रशासकीय प्रमुख	धाराशिव जिल्ह्यातील खाण बाधित क्षेत्र असलेल्या संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे प्रशासकीय प्रमुख	
९	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी	धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१०	जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी	धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
११	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	जिल्हा परिषद धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१२	कार्यकारी अभियंता	जिल्हा परिषद धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१३	जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी	जिल्हा परिषद धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१४	महाव्यवस्थापक जिल्हा उद्योग केंद्र	जिल्हा उद्योग केंद्र धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१५	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी	खनिकर्म शाखा, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशिव	सदस्य सचिव

अ) व्यवस्थापकीय समिती

अ.क्र.	नाव / पदनाम	अध्यक्ष / सदस्य / सदस्य सचिव
१	जिल्हाधिकारी, धाराशिव.	अध्यक्ष
२	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
३	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
४	जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
५	जिल्हा आरोग्य अधिकारी, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
६	कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
७	जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
८	महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
९	प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, लातुर प्रतिनिधी	पदसिद्ध सदस्य
१०	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य सचिव
११	टाटा सामाजिक विज्ञान संस्था, तुळजापूर.	सदस्य
१२	खाणपट्टाधारक प्रतिनिधी	सदस्य

PMKKKY
DISTRICT MINERAL FOUNDATION

६. वार्षिक लेखा अहवाल २०२३-२४

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशिव
(दि. ०१ एप्रिल २०२३ ते ३१ मार्च २०२४)

खर्च	रक्कम	उत्पन्न	रक्कम
खर्च		**उत्पन्न**	
जाहीरात खर्च	२,९५,६५३	डी एम एफ निधी प्राप्त	१,७५,९०,४८०.६०
कायदेशीर शुल्क	५५,०००		
प्रवास खर्च	७४,०००		
जिल्हा रुग्णालय धाराशिव	७१,२२,०००	मुदत ठेव खात्यावरील व्याज	५२,१८,७१०.१०
इंधन खर्च	१२,२०१		
मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी जि.प. (CAFO ZP)	१,८०,१५,०००		
जी.एस.डी.ए.	५,७०,०००		
मानधन खर्च	२,६९,०४०		
महाखनिज प्रणालीस परत	१२,०००		
शिल्लक			
हस्तांतरित ताळेबंदपत्रक	(३६,१५,७०३.४०)		
एकूण	**२,२८,०९,१९०.६०**	**एकूण**	**२,२८,०९,१९०.६०**

७. आर्थिक वर्षात जमा महसूल / डीएमएफ निधी (२०२३-२४)

वर्ष	जमा डीएमएफ निधी
२०२३-२४	१७५.९०

८. आर्थिक वर्षात मंजूर कामे (२०२३-२४)

अ.क्र.	सन	मंजूर कामे	मंजूर निधी
१	२०२३-२४	९०	११९३.१३

प्रकल्पनिहाय माहिती (आकडे लाखात)

अ.क्र	यंत्रणा	कामाचे नाव	कामांची संख्या	मंजूर निधी
१	मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प.धाराशिव जि.प. आरोग्य विभाग	**१)** एन.क्यु.ए.एस (NQAS) च्या मार्गदर्शक सुचने प्रमाणे जिल्हयातील सर्व ४४ प्रा.आ.केंद्रात साहित्य/सामुग्री उपलब्ध करणे **२)** जिल्हयातील सर्व ४४ प्रा.आ.केंद्राकरीता १० पेक्षा कमी एच.बी असलेल्या मातांना रक्त वाढीसाठी आयर्न सुक्रोज ची मात्रा देणे	२	३४२.७६
२	जिल्हा शल्यचिकित्सक धाराशिव	(राष्ट्रीय गुणवत्ता आश्वासीत कार्यक्रम) NQAS अंतर्गत उपजिल्हा रुग्णालय उमरगा दुरुस्ती	१	१६७.५५
३	जिल्हा शल्यचिकित्सक धाराशिव	(राष्ट्रीय गुणवत्ता आश्वासीत कार्यक्रम) NQAS उपजिल्हा रुग्णालय IEC साईनेजेस करणे (तेर,कळंब,परंडा,वाशी,भूम, लोहारा,सास्तुर,नळदुर्ग,तुळजापूर,मुरुम,उमरगा)	१	८.७०
४	जिल्हा शल्यचिकित्सक धाराशिव	(राष्ट्रीय गुणवत्ता आश्वासीत कार्यक्रम) NQAS अंतर्गत उपजिल्हा रुग्णालय इमारत दुरुस्ती, आर.ओ प्लँन्ट बसवणे (तेर,कळंब,परंडा,वाशी,भूम,लोहारा,सास्तुर,नळदुर्ग, तुळजापूर,मुरुम)	१०	१७९.८७
५	शिक्षणाधिकारी प्राथमिक जि.प धाराशिव	आदर्श जि.प.शाळा वर्गखोली बांधकामे सर्व तालुके	२६	३४४.२५
६	शिक्षणाधिकारी प्राथमिक जि.प धाराशिव	आदर्श जि.प.शाळा दुरुस्ती सर्व तालुके	५०	१५०.००
	एकुण		**९०**	**११९३.१३**

९. विशेष उपलब्धी

१. मातृ-बाल आरोग्य सुधारणा आणि ॲनिमिया निर्मूलन (Maternal & Child Health Care):

- **लोह कमतरतेवर मात:** जिह्यातील सर्व **४४ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांतर्गत (PHC)** ज्या गरोदर मातांचे हिमोग्लोबिन (Hb) १० पेक्षा कमी आहे, अशा मातांना रक्तवाढीसाठी **'आयर्न सुक्रोज' (Iron Sucrose)** ची मात्रा यशस्वीरित्या देण्यात आली. यामुळे ग्रामीण भागातील मातांमधील ॲनिमियाचे (रक्तक्षय) प्रमाण कमी होऊन सुरक्षित बाळंतपण आणि सुदृढ बालक जन्मास येण्यास मोठी मदत झाली आहे.
- **NQAS मानांकन दर्जा:** राष्ट्रीय गुणवत्ता आश्वासित कार्यक्रम (NQAS) च्या मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे सर्व ४४ प्रा.आ. केंद्रांमध्ये आवश्यक साहित्य आणि वैद्यकीय सामग्री उपलब्ध करून देण्यात आली आहे, ज्यामुळे ग्रामीण आरोग्य सेवेचा दर्जा उंचावला आहे.

२. उपजिल्हा रुग्णालयांचे आधुनिकीकरण आणि शुद्ध पेयजल सुविधा (Healthcare Infrastructure):

- **उमरगा उपजिल्हा रुग्णालय दुरुस्ती:** उमरगा येथील उपजिल्हा रुग्णालयाची इमारत दुरुस्ती करून तिथली आरोग्य सेवा अधिक बळकट करण्यात आली.
- **शुद्ध पिण्याच्या पाण्याची सोय (RO Plants):** जिह्यातील विविध तालुक्यांमधील (तेर, कळंब, परंडा, वाशी, भूम, लोहारा, सास्तूर, नळदुर्ग, तुळजापूर, मुरूम) उपजिल्हा रुग्णालयांमध्ये **इमारत दुरुस्तीसह 'आर.ओ. प्लांट' (RO Plants)** बसवण्यात आले आहेत. यामुळे रुग्णालयात येणाऱ्या हजारो रुग्णांना आणि त्यांच्या नातेवाईकांना शुद्ध व सुरक्षित पिण्याचे पाणी उपलब्ध झाले आहे. तसेच रुग्णांच्या सुलभतेसाठी **IEC साईनेजेस (Signages)** लावण्यात आले आहेत.

-----------------**************---------------

ऑडिट रिपोर्ट 2023-24

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव

(पत्ता : जिल्हाधिकारी कार्यालय - धाराशिव, ता. जि. धाराशिव.)

आर्थिक वर्ष – 2023-24

M G B M & ASSOCIATES

CA MAHESH K. MINIYAR

CHARTERED ACCOUNTANTS

SHRINIVASAM Building, samta Conoly

Beside sharda Hospital, Dharashiv – 41s3501

PH.NO. 9422935220,8669164325

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव
(पत्ता : जिल्हाधिकारी कार्यालय - धाराशिव, ता. जि. धाराशिव.)
जमा आणि नवे खाते 31 मार्च 2024 अखेरीस (कालावधी 1 एप्रिल 2023 ते 31 मार्च 2024)

जमा	रक्कम (Rs.)	नावे	रक्कम (Rs.)
आरंभीची शिल्लक		जाहिरात खर्च	2,95,653.00
रोख रक्कम		कायदेशीर शुल्क	55,000.00
स्टेट बँक ऑफ इंडिया (20898)	6,75,64,985.00	प्रवास खर्च	74,000.00
		व्यावसायिक शुल्क	40,000.00
चालू वर्षात प्राप्त रक्कम		जिल्हा रुग्णालयाला अनुदान देण्यात आले	71,22,000.00
डी.एम. एफ. निधी प्राप्त	1,75,90,480.60	इंधन खर्च	12,201.00
		सीएएफओ झेडपीला अनुदान दिले	1,80,15,000.00
		जीएसडीएला अनुदान दिले	5,70,000.00
		मानधन खर्च	2,69,040.00
		महाखनिज अनुदान परत मिळाले	12,000.00
		वर्ष अखेर शिल्लक रक्कम	
		रोख रक्कम	
		स्टेट बँक ऑफ इंडिया (20898)	5,86,90,571.60
एकूण	8,51,55,465.60	एकूण	8,51,55,465.60

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव
यांनी दिलेल्या माहिती, स्पष्टीकरण आणि कागदपत्रांनुसार.

एम. जी. बी. एम. अँड असोसिएटस
सनदी लेखापाल

सी. ए. महेश मिनियार
पार्टनर-एम. नं. 133196
एफ.आर.एन.-127877 W

MGBM & ASSOCIATES Chartered Accountants FRN 127877W

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय,धाराशिव

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव
(पत्ता : जिल्हाधिकारी कार्यालय - धाराशिव, ता. जि. धाराशिव.)
उत्पन्न व खर्च 31 मार्च 2024 अखेर (कालावधी 1 एप्रिल 2023 ते 31 मार्च 2024)

खर्च	रक्कम (Rs.)	उत्पन्न	रक्कम (Rs.)
जाहिरात खर्च	2,95,653.00	डी एम एफ निधी प्राप्त	1,75,90,480.60
कायदेशीर शुल्क	55,000.00		
प्रवास खर्च	74,000.00	मुदत ठेव खात्यावरील व्याज	52,18,710.00
जिल्हा रुग्णालयाला अनुदान देण्यात आले	71,22,000.00		
इंधन खर्च	12,201.00		
सीएएफओ झेडपीला अनुदान दिले	1,80,15,000.00		
जीएसडीएला अनुदान दिले	5,70,000.00		
मानधन खर्च	2,69,040.00		
महाखनिज अनुदान परत मिळाले	12,000.00		
शिल्लक			
हस्तांतरित ताळेबंदपत्रक	(36,15,703.40)		
	2,28,09,190.60		2,28,09,190.60

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव
यांनी दिलेल्या माहिती, स्पष्टीकरण आणि कागदपत्रांनुसार.

एम. जी. बी. एम. ॲड असोसिएटस
सनदी लेखापाल

सी. ए. महेश मिनियार
पार्टनर-एम. नं. 133196
एफ.आर.एन.-127877 W

MGBM & ASSOCIATES
FRN 127877W
Chartered Accountants

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय,धाराशिव

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव
(पत्ता : जिल्हाधिकारी कार्यालय - धाराशिव, ता. जि. धाराशिव.)
ताळेबंद पत्रक - 31 मार्च 2024 अखेरीस

दायित्व	रक्कम (Rs.)	मालमत्ता	रक्कम (Rs.)
		स्थिर मालमत्ता	
भांडवल/ निधी			
		गुंतवणूक - मुदत ठेव	6,62,31,322.00
चालू दायित्व			
शिल्लक (सरप्लस खाते)		**चालू मालमत्ता**	
प्रारंभीक शिल्लक	12,85,37,597.00	रोख शिल्लक	5,86,90,571.60
आधिक चालू वर्ष शिल्लक	(36,15,703.40)	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	
	12,49,21,893.60		12,49,21,893.60

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय धाराशिव
यांनी दिलेल्या माहिती, स्पष्टीकरण आणि कागदपत्रानुसार.

एम. जी. बी. एम. अँड असोसिएटस
सनदी लेखापाल

सी. ए. महेश मिनियार
पार्टनर-एम. नं. 133196
एफ.आर.एन.-127877 W

MGBM & ASSOCIATES
FRN 127877W
Chartered Accountants

जिल्हा **खनिकर्म** अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय,धाराशिव

सत्यमेव जयते

Dharashiv District Mineral Foundation

Collector Office, Dharashiv.

Annual Report (2023-24)

(English)

Index

Sr. No.	Subject	Page No.
1	Introduction	3
2	Objective of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana	4
3	Scope of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana	5
4	Area affected by Direct and Indirect Mining	7
5	Governing Council and Managing Committee Structure	8
6	Annual Audit Report	10
7	Accrued Revenue/ DMF funds in the relevant financial year	10
8	Total works sanctioned in the relevant financial year	11
9	Special Achievement	12

1. Introduction

Sub-sections (2), (3), (4), (5) and (6) of section 1B of the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957 (67 of 1957) and sub-sections of section 15 (4) issued by the Government of India under Section 20A of the said Act to incorporate the provisions of the State of Maharashtra and the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) in exercise of the powers conferred under Section 15A. According to the directions given by the Government of Maharashtra, directions have been given to establish a District Mineral Foundation. Accordingly, the Government of India, Ministry of Mines has informed about setting up of District Mineral Foundations in all the districts of the state. Accordingly, the Maharashtra District Mineral Foundation (Trust) Rules, 2016 have been framed to regulate the composition and functioning of the District Mineral Foundation and the mode of disbursement of funds to the District Mineral Foundation. Also, the composition of the Governing Council and the Managing Committee and the powers and functions of the committee have been notified in the said rule.

Accordingly, an account has been opened in the name of Zilha Khanij Pratishthan, Dharashiv for collection of 10% contribution / fund on Minerals under Dharashiv District Mineral Foundation.

2. Objectives of Pradhan Mantri Mineral Sector Welfare Scheme

1. To implement various project programs for the development and welfare of mineral affected areas, and the said programmes/projects will be complementary to the ongoing programs and schemes of the Central/State Government.

2. To reduce the impacts/impacts on the environment, health and social and economic conditions of the people in the mineral district during and after mining and to take measures thereon.

3. To provide long-term sustainable means of livelihood to the people in the mine-affected areas.

3. Scope of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY)

At least 2/3rd of the total funds should be spent in the direct mining affected areas in the PMKKKY and the remaining maximum 1/3rd of the funds should be spent in the indirect mining affected areas. Following are the matters to be undertaken while developing the mine affected area in the proposed plan.

A) **High priority items** – where at least 60% of the funds from the scheme will be spent on the following items.

1. **Drinking water supply** - centralized water treatment system, water treatment center temporary sustainable water distribution facility which will include single water supply scheme. Laying of water distribution pipeline.
2. **Environment Conservation and Pollution Control Measures** - Pollution control of sewage treatment plants, ponds, ground water, drains and other water sources to reduce air and water pollution caused by mining activities and dumps in the area, mine sewage system, on and off for environment friendly and sustainable mining development. Mine water, air and land pollution control measures and mine pollution prevention technologies and measures.
3. **Health** – Provision of primary/secondary health facilities in mining affected areas should be aimed at, not only by building health infrastructure but also by providing necessary manpower resources to be used effectively. The facilities thus created will be complementary to the existing health facilities created by the local administration, state and central governments. Special facilities can be created by taking technical assistance from the National Institute of Miners' Help (National Institute of Miner's Health) to deal with diseases and illnesses related to mining. A group health insurance scheme for mine-affected persons can be implemented.
4. **Education** - Construction of school building, construction of additional classrooms, laboratories, libraries, art classes, toilets, drinking water facilities, residential hostels for teachers and students, sports facilities, services of teachers and other support staff, e-learning

facilities, other transport facilities like Bus / Cycle / Rickshaw / etc. Implementation of programs related to nutrition.

5. **Women and Child Welfare** - Measures related to maternal and child health, malnutrition, communicable diseases can be taken under the present scheme.
6. **Welfare of Senior Citizens and Persons with Disabilities -** Welfare schemes for senior citizens and persons with disabilities can be undertaken under the present scheme.
7. **Skill Development –** Skill development, training in projects/schemes, skill development centres, self-employment schemes and assistance to self-help groups for economic advancement and income enhancement and livelihood of local eligible person.
8. **Sanitation** – collection, transportation and disposal of waste, sanitation of public places, sewage treatment plants, public toilets and other ancillary facilities.

B) Other Priority Matters - Where maximum 40% of funds from the proposed scheme can be spent. It includes physical infrastructure works such as roads, bridges, railways and water transport projects.

1. Physical Infrastructure – Roads, Bridges, Railways and Water Transport Projects.
2. Water Resources:- Development of alternative sources of irrigation, adoption of modern and environmentally friendly irrigation technology.
3. Energy and Watershed Development:- Rainwater harvesting and development of alternative energy sources, orchards, modern integrated agriculture, economic forestry and watershed recharge.
4. Other measures to improve environmental quality in Khanikarma district.

4. Area affected by direct and indirect mining

Total area of Dharashiv district is 7512. sq.m. is The district has a total of 4 sub-divisions (sub-divisional officer's office) and 8 talukas (Dharashiv, Tuljapur, Umarga, Lohara, Bhum, Paranda, Kalamb, Washi). The geographical position of Dharashiv district is Beed district to the north, Bidar and Gulbarga districts of Karnataka state to the south, Latur district to the east, Solapur district to the southwest and Ahmednagar district to the northwest. Information about the direct and indirect mining affected areas in the district is as follows.

Sr. No.	Taluka	No. of Direct Affected Villages	No. of Indirect Affected Villages
1	Dharashiv	19	52
2	Tuljapur	19	45
3	Umarga	07	07
4	Lohara	00	21
5	Bhum	08	11
6	Paranda	23	26
7	Kalamb	15	29
8	Washi	03	00
	Total	**94**	**191**

DISTRICT MINERAL FOUNDATION

5. Governing Council and Managing Committee Structure

In the notification dated 01.09.2016 of the Department of Industries, Power and Labor, Government of Maharashtra, it has been notified to establish District Mineral Foundation Trust in all the revenue districts of the state of Maharashtra.

A) Governing Council

Sr. No.	Name / Designation	Office/ Representation	Designation
1	Collector, Dharashiv	Collector Office, Dharashiv	Ex-Officio Chairman
2	Shri. Omprakash Rajenimbalkar	Hon. Member of Parliament	Member
3	Shri. Tanaji Sawant	Hon. Member of Legislative Assembly	Member
4	Shri. Dnyanaraj Chaugule	Hon. Member of Legislative Assembly	Member
5	Shri. Ranajagjitsingh Patil	Hon. Member of Legislative Assembly	Member
6	Shri. Kailas Patil	Hon. Member of Legislative Assembly	Member
7	Chief Executive Officer	Zilla Parishad, Dharashiv	Ex-Officio Member
8	Administrative Head of the Local Self-Government if there is a mine-affected area within the limits of the Municipality / Municipal Council / Municipal Corporation	Administrative Head of the concerned Local Self-Government in Dharashiv District which is a mine affected area	Member
9	District Vocational Training Officer	Dharashiv	Ex-Officio Member
10	District Tribal Welfare Officer	Dharashiv	Ex-Officio Member
11	District Health Officer	Zilla Parishad, Dharashiv	Ex-Officio Member
12	Executive Engineer, Zilla Parishad	Zilla Parishad, Dharashiv	Ex-Officio Member
13	District Women and Child Development Officer	Zilla Parishad, Dharashiv	Ex-Officio Member
14	General Manager, District Industries Centre (DIC)	District Industries Centre, Dharashiv	Ex-Officio Member
15	District Mining Officer	Mining Dept. Collector Office, Dharashiv.	Member Secretary

B) Managing Committee

Sr. No.	Name / Designation	Chairman / Member / Member Secretary
1	**Collector, Dharashiv**	**Chairman**
2	Chief Executive Officer, Zilla Parishad, Dharashiv.	Ex-Officio Member
3	District Vocational Training Officer	Ex-Officio Member
4	District Tribal Welfare Officer	Ex-Officio Member
5	District Health Officer	Ex-Officio Member
6	Executive Engineer, Zilla Parishad	Ex-Officio Member
7	District Women and Child Development Officer	Ex-Officio Member
8	General Manager, District Industries Centre (DIC)	Ex-Officio Member
9	Pollution Control Board, Latur Representative	Ex-Officio Member
10	**District Mining Officer**	**Member Secretary**
11	Tata Institute of Social Sciences, Tuljapur.	Member
12	Mining Leaseholder Representative	Member

PMKKKY
DISTRICT MINERAL FOUNDATION

6. Annual Audit Report 2023-24

District Mineral Foundation

Collector Office, Dharashiv

(From 01 April 2023 to 31 March 2024)

Expenditure	Amount	Income	Amount
To Expenses		**By Income**	
Advertisement Exps.	2,95,653	DMF Fund Received	1,75,90,480.60
Legal Fees	55,000		
Travelling Exps.	74,000		
District Hospital	71,22,000	Interest on FDR	52,18,710.10
Fuel Exps.	12,201		
CAFO ZP Dharashiv	1,80,15,000		
GSDA	5,70,000		
Honorarium Exps.	2,69,040		
Returned to Mahakhanij	12,000		
To Surplus of Income over Expenditure	(36,15,703.40)		
Total	**2,28,09,190.60**	**Total**	**2,28,09,190.60**

7. Accrued Revenue/ DMF funds in the year (2023-24)

Year	Accrued DMF Fund
2023-24	175.90

8. Total Works sanctioned in the financial Year (2023-24)

Sr. No.	Year	Sanctioned Works	Sanctioned Fund
1	2023-24	90	1193.13

Project-wise Sanctioned Funds Report

Sr. No.	Implementing Agency	Name of Work	Number of Works	Sanctioned Fund (in Lakhs)
1	Chief Executive Officer, Z.P. Dharashiv Z.P. Health Department	**1)** To provide literature/materials in all 44 Primary Health Centers (PHCs) in the district as per NQAS (National Quality Assurance Standards) guidelines. **2)** To administer Iron Sucrose dosage for increasing blood count (hemoglobin) in mothers having HB less than 10 across all 44 PHCs in the district.	2	342.76
2	District Civil Surgeon, Dharashiv	Repairing of Sub-District Hospital, Omerga under NQAS (National Quality Assurance Standards).	1	167.55
3	District Civil Surgeon, Dharashiv	Providing IEC Signages for Sub-District Hospitals under NQAS. (Ter, Kalamb, Paranda, Washi, Bhoom, Lohara, Sastur, Naldurg, Tuljapur, Murum, Omerga)	1	8.70
4	District Civil Surgeon, Dharashiv	Building repairs and installation of RO Plants for Sub-District Hospitals under NQAS. (Ter, Kalamb, Paranda, Washi, Bhoom, Lohara, Sastur, Naldurg, Tuljapur, Murum)	10	179.87
5	Education Officer (Primary), Z.P. Dharashiv	Construction of classrooms for Ideal Z.P. Schools in all Talukas.	26	344.25
6	Education Officer (Primary), Z.P. Dharashiv	Repair work of Ideal Z.P. Schools in all Talukas.	50	150.00
Total			**90**	**1193.13**

DISTRICT MINERAL FOUNDATION

9. Special Achivement

1. Maternal & Child Health Care (Maternal-Child Health Improvement and Anemia Eradication):

- **Overcoming Iron Deficiency:** In all 44 Primary Health Centers (PHCs) across the district, pregnant mothers whose hemoglobin (Hb) level was below 10 were successfully administered doses of '**Iron Sucrose**' to increase blood levels. This has significantly helped reduce the prevalence of anemia (blood deficiency) among mothers in rural areas, ensuring safe delivery and the birth of healthy children.
- **NQAS Standard Quality:** In accordance with the guidelines of the National Quality Assurance Standards (NQAS) program, necessary equipment and medical supplies have been made available in all 44 PHCs, thereby elevating the standard of rural healthcare services.

2. Healthcare Infrastructure (Modernization of Sub-District Hospitals and Clean Drinking Water Facility):

- **Umarga Sub-District Hospital Repair:** The sub-district hospital building at Umarga was repaired, making the healthcare services there more robust and efficient.
- **Clean Drinking Water Facility (RO Plants):** Along with building repairs, '**RO Plants**' (Reverse Osmosis) have been installed in sub-district hospitals across various talukas of the district (Ter, Kalamb, Paranda, Washi, Bhoom, Lohara, Sastur, Naldurg, Tuljapur, Murum). This has made clean and safe drinking water available to thousands of patients and their relatives visiting the hospitals. Additionally, **IEC Signages** have been installed for the convenience of the patients.

----------------************----------------**

REPORT FOR 2023-24

DISTRICT MINERAL FOUNDATION
DHARASHIV DISTRICT

Collector Office, Dharashiv-413501

FOR THE YEAR – 2023-24

M G B M & ASSOCIATES

CA MAHESH K. MINIYAR

CHARTERED ACCOUNTANTS

SHRINIVASAM Building, samta Conoly

Beside sharda Hospital, Dharashiv - 413501

PH.NO. 9422935220,8669164325

DHARASHIV (OSMANABAD) DISTRICT MINERAL FOUNDATION
Collector Office, Dharashiv -413501

RECEIPT AND PAYMENT ACCOUNT
FOR THE YEAR ENDED 31-03-2024

RECEIPTS	AMOUNT	PAYMENTS	AMOUNT
To Opening Balance		By Advertisement Exps	2,95,653.00
Cash In hand	-	By Legal Fees	55,000.00
Cash at Bank (SBI 20898)	6,75,64,985.00	By Travelling Exps	74,000.00
		By Professional Fees	40,000.00
To DMF Fund (Royalty)			
Received	1,75,90,480.60	By Grant Given to Dist Hospital	71,22,000.00
		By Fuel Exps	12,201.00
		By Grant Given to CAFO ZP	1,80,15,000.00
		By Grant Given to GSDA	5,70,000.00
		BY Honorarium Exps	2,69,040.00
		By Grant returned to Mahakhanij	12,000.00
		BY Closing Balance	-
		Cash In hand	
		Cash at Bank (SBI 20898)	5,86,90,571.60
Total	8,51,55,465.60	Total	8,51,55,465.60

Remarks
1) TDS Non Deducted on out sopurced employee paid to Rudranee
2) TDS Non Deducted on Professioanl fees
3) There are some Cash Deposit in Bank account, Nature of such deposit in cash Book not found,
it is infromed that Its District Mineral Foundation Fund only and same is accordinly considered

Date : 15/05/2025

District Mining Officer
Collectorate, Dharashiv

Place : Osmanabad

MGBM & ASSOCIATES FRN 127877W Chartered Accountants

FOR MGBM AND ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS

CA MAHESH MINIYAR
PARTNER (M No 133196)
UDIN-

DHARASHIV (OSMANABAD) DISTRICT MINERAL FOUNDATION
Collector Office, Dharashiv -413501

INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT

FOR THE YEAR ENDED 31-03-2024

EXPENDITURE	AMOUNT	INCOME	AMOUNT
To Advertisement Exps	2,95,653.00	By DMF Fund (Royalty) Received	1,75,90,480.60
To Legal Fees	55,000.00	By Interest on FDR	52,18,710.00
To Travelling Exps	74,000.00		
To Grant Given to Dist Hospital	71,22,000.00		
To Fuel Exps	12,201.00		
To Grant Given to CAFO ZP	1,80,15,000.00		
To Grant Given to GSDA	5,70,000.00		
To Honorarium Exps	2,69,040.00		
To Grant returned to Mahakhanij	12,000.00		
To Surplus of Income over expenditure	(36,15,703.40)		
	2,28,09,190.60		2,28,09,190.60

Date : 15/05/2025

District Mining Officer
Collectorate, Dharashiv
27/6/25

Place : Osmanabad

FOR MGBM AND ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS

MGBM & ASSOCIATES FRN 127877W Chartered Accountants

CA MAHESH MINIYAR
PARTNER (M No 133196)

DHARASHIV (OSMANABAD) DISTRICT MINERAL FOUNDATION

Collector Office, Dharashiv -413501

BALANCE SHEET

As at 31-03-2024

FUNDS AND LIABILITIES	AMOUNT	PROPERTY AND ASSETS	AMOUNT
CAPITAL/FUND	-	FIXED ASSETS	-
CURRENT LIABILITIES	-	INVESTMENTS	
		FDR	6,62,31,322.00
SURPLUS OF INCOME & EXP A/C	12,85,37,597.00		
Add :- Surplus During The Year	(36,15,703.40)	CURRENT ASSETS	
		cash at Bank	5,86,90,571.60
	12,49,21,893.60		12,49,21,893.60

Date : 15/05/2025

FOR MGBM AND ASSOCIATES

CHARTERED ACCOUNTANTS

District Mining Officer
Collectorate,Dharashiv

MGBM & ASSOCIATES FRN 127877W Chartered Accountants

CA MAHESH MINIYAR

PARTNER (M No 133196)

Place : Osmanabad

धाराशिव जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान

Dharashiv District Mineral Foundation

जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशिव.

Collector Office, Dharashiv.

वार्षिक अहवाल (२०२४-२५)

Annual Report (2024-25)

(मराठी)

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
१	प्रस्तावना	३
२	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेचे उद्दिष्ट	४
३	प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती	५
४	प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र	७
५	नियामक परिषद आणि व्यवस्थापकीय समिती रचना	८
६	वार्षिक लेखा अहवाल	१०
७	संबंधित आर्थिक वर्षात जमा महसूल/ डीएमएफ निधी	१०
८	संबंधित आर्थिक वर्षात मंजूर एकूण कामे	११
९	विशेष उपलब्धी	१२

PMKKKY
DISTRICT MINERAL FOUNDATION

१. प्रस्तावना

खाण व खनिजे (विकसन व विनियमन) अधिनियम, 1957 (1957 चा 67) याच्या कलम 1 ब चे उप-कलम (2), (3), (4), (5) व (6) कलम 15 चे उप-कलम (4) आणि कलम 15 ए अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून त्यातील महाराष्ट्र राज्याची प्रयुक्ती व प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (पी.एम.के.के.के.वाय.) च्या तरतुदी अंतर्भूत करण्याकरिता सदर अधिनियमाच्या कलम 20 ए अंतर्गत भारत सरकारने निर्गमित केलेल्या दिशानिर्देशानुसार महाराष्ट्र शासनाद्वारे जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान स्थापन करण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्याअनुषंगाने भारत सरकार, खाण मंत्रालय यांनी राज्यातील सर्व जिल्ह्यांमध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान गठीत करण्याबाबत कळविले आहे. त्याअनुषंगाने जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानची रचना व कार्य आणि जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानमध्ये रकमा प्रदान करणे च्या पध्दतीचे विनियमन करण्याकरीता महाराष्ट्र जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान (प्रन्यास) नियम, 2016 तयार केले आहेत. तसेच सदर नियमामध्ये नियामक परिषद (Governing Council) व व्यवस्थापन समितीची (Managing Committee) रचना व समितीचे अधिकार व कार्य अधिसूचित केलेले आहेत.

यानुसार धाराशिव जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान अंतर्गत गौखनिजावरील स्वामित्वधनाचे १०% अंशदान / निधी संकलीत करणेकरीता जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव यांचे नावे खाते उघडण्यात आले आहे.

२. <u>प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची उद्दिष्टे</u>:-

प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची सर्वसाधारण उद्दिष्टे खालीलप्रमाणे आहेत.

१. खनिज बाधित क्षेत्राचा विकास व कल्याण करण्यासाठी विविध प्रकल्प कार्यक्रम राबविणे, व सदर कार्यक्रम/प्रकल्प केंद्र/राज्य शासनाच्या अस्तित्वातील चालू कार्यक्रम व योजनांना सहाय्यभूत पूरक राहतील.

२. खनिज जिल्हयात खनिकर्म करताना व त्यानंतर झालेल्या कृतीमुळे तेथील जनतेवर झालेले पर्यावरण, आरोग्य व सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीवरील आघात/ परिणाम कमी करणे व त्यावर उपाययोजना करणे.

३. खाण बाधित क्षेत्रातील व्यक्तींना दिर्घ मुदतीचे शाश्वत उपजिविकेचे साधन उपलब्ध करुन देणे.

DISTRICT MINERAL FOUNDATION

३. प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेची व्याप्ती

प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना मधील प्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रामध्ये एकूण निधीच्या किमान 2/3 निधी खर्च करण्यात यावा व उर्वरीत कमाल 1/3 निधी अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्रात खर्च करण्यात यावा. प्रस्तुत योजनेत खाण बाधित क्षेत्राचा विकास करताना हाती घ्यावयाच्या बाबी खालीलप्रमाणे आहेत.

अ) उच्च प्राथम्य बाबी - ज्या ठिकाणी योजनेतील किमान 60% निधी खालील बाबींवर खर्च करण्यात येईल.

१. **पिण्याचे पाणी पुरवठा** - केंद्रीभूत जलशुद्धीकरण यंत्रणा, जलप्रक्रिया केंद्र तात्पुरती शाश्वत जल वितरण सुविधा ज्यामध्ये एकल पाणी पुरवठा योजनेचा समावेश असेल. जल वितरण पाईपलाईन टाकणे.

२. **पर्यावरण संवर्धन व प्रदूषण नियंत्रण उपाययोजना** - सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र तलाव पूजल नाले व अन्य जल या स्त्रोतांचा प्रदूषण नियंत्रण खाणकाम व डम्प्स् च्या कृतीमुळे त्या क्षेत्रात होणाऱ्या वायु व जल प्रदूषण कमी करणे, खाण सांडपाणी व्यवस्था, पर्यावरण सुलभ व शाश्वत खाण विकासाकरिता चालू व बंद खाणीतील जल, वायू व जमीन प्रदूषण नियंत्रण उपाययोजना व खाण प्रदूषण प्रतिबंधक तंत्रज्ञान आणि उपाययोजना.

३. **आरोग्य** - खाण बाधीत क्षेत्रामध्ये प्राथमिक / माध्यमिक आरोग्य सुविधा पुरविणे हे उदिष्ट असावे, यामध्ये केवळ आरोग्य पायाभूत सुविधा निर्मितीवर भर नसावा पण त्यासोबत आवश्यक मनुष्यबळ साधन साहित्य देखील पुरविण्यात याव्यात जेणेकरून परिणामकारकरित्या उपयोगात येतील. याव्दारे निर्माण करण्यात येणाऱ्या सुविधा स्थानिक प्रशासन, राज्य व केंद्र शासन यांच्याव्दारे निर्माण केलेल्या अस्तीत्वातील आरोग्य सुविधाला सहाय्यभूत असतील. खाणीशी निगडीत आजार व रोगांवर उपाययोजना करण्याकरिता नॅशनल इन्स्टिटयूट ऑफ मायनर्स हेल्प (National Institute of Miner's Health) यांच्याकडील तांत्रिक सहाय्य घेवून विशेष सुविधा निर्माण करता येतील. खाण बाधीत व्यक्तीच्या गट आरोग्य विमा योजनेची अंमलबजावणी करता येईल.

४. **शिक्षण** - शाळेची इमारत बांधकाम, अतिरिक्त वर्गखोल्यांचे बांधकाम, प्रयोगशाळा, वाचनालय, कलावर्ग, स्वच्छतागृहे, पिण्याचे पाणी सुविधा, शिक्षक व विद्यार्थीकरीता निवासी होस्टल, क्रिडा सुविधा, शिक्षक व अन्य सहाय्यभूत कर्मचारी यांच्या सेवा, ई-

शिक्षण सुविधा, अन्य परिवहन सुविधा जसे बस / सायकल / रिक्षा / इत्यादी. पोषण आहार निगडीत कार्यक्रम राबविणे.

५. **महिला व बालकल्याण** - प्रस्तुत योजने अंतर्गत माता व बाल आरोग्य कुपोषण, संसर्गजन्य आजार यांच्याशी निगडीत समस्यांवर उपाययोजना घेता येतील.

६. **वरिष्ठ नागरिक व विकलांग व्यक्तींचे कल्याण** - प्रस्तुत योजने अंतर्गत वरिष्ठ नागरिक व विकलांग व्यक्तीचे कल्याण योजना हाती घेता येतील.

७. **कौशल्य विकास** - स्थानिक पात्र व्यक्तीच्या आर्थिक प्रगती व उत्पन्न वाढीसाठी व उदरनिर्वाहासाठी कौशल्य विकास, प्रकल्प/योजनांमध्ये प्रशिक्षण, कौशल्य विकास केंद्र, स्वयंरोजगार योजना व स्वयंसहाय्यता गटांना सहाय्य.

८. **स्वच्छता** - कच-यांचे संकलन, वाहतूक व विल्हेवाट सार्वजनिक ठिकाणाची स्वच्छता, मलनिस्सारण प्रक्रिया केंद्र, सार्वजनिक स्वच्छतागृहे व इतर अनुषंगिक सुविधा.

आ) अन्य प्राथम्य बाबी - ज्या ठिकाणी प्रस्तुत योजनेतील कमाल 40% निधी खर्च करता येईल. त्यामध्ये भौतिक पायाभूत सुविधा रस्ते, पुल, रेल्वे व जलवाहतूक प्रकल्प इत्यादी कामांचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

१. भौतिक पायाभूत सुविधा- रस्ते, पुल, रेल्वे व जल वाहतूक प्रकल्प.

२. जलसंपदा:-जलसिंचनाचे पर्यायी स्त्रोतांचा विकास करणे, आधुनिक व स्थानिक पर्यावरणाशी सुलभ जलसिंचन तंत्रज्ञानाचा अवलंब करणे.

३. ऊर्जा व पाणलोट क्षेत्र विकास:- पावसाच्या पाण्याचे साठवणूक करणे व पर्यायी ऊर्जा स्त्रोताचा विकास करणे, फळबाग, अत्याधुनिक एकात्मिक शेती, आर्थिक वनीकरण व पाणलोट क्षेत्राचे पुनर्भरण.

४. खनिकर्म जिल्ह्यातील पर्यावरण दर्जा वाढ करण्याकरिता अन्य उपाययोजना.

PMKKKY DISTRICT MINERAL FOUNDATION

४. प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्र

धाराशिव जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफळ ७५१२. चौ.मी. आहे. जिल्ह्यात एकूण ४ उपविभाग (उपविभागीय अधिकारी यांचे कार्यालय) व ८ तालुके (धाराशिव, तुळजापूर, उमरगा, लोहारा, भूम, परंडा, कळंब, वाशी) आहेत. धाराशिव जिल्ह्याच्या उत्तरेस बीड जिल्हा, दक्षिणेस बिदर व गुलबर्गा हे कर्नाटक राज्यातील जिल्हे, पुर्वेस लातूर जिल्हा, दक्षिण-पश्चिमेस सोलापूर जिल्हा तर उत्तर-पश्चिमेस अहमदनगर जिल्हा अशी धाराशिव जिल्ह्याची भौगोलिक स्थिती आहे. जिल्ह्यातील प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खाण बाधित क्षेत्राची माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	तालुक्याचे नाव	प्रत्यक्ष खाणबाधित गावसंख्या	अप्रत्यक्ष खाणबाधित गावसंख्या
१	धाराशिव	१९	५२
२	तुळजापूर	१९	४५
३	उमरगा	०७	०७
४	लोहारा	००	२१
५	भूम	०८	११
६	परंडा	२३	२६
७	कळंब	१५	२९
८	वाशी	०३	००
	एकूण	**९४**	**१९१**

PMKKKY DISTRICT MINERAL FOUNDATION

५. नियामक परिषद आणि व्यवस्थापकीय समिती रचना

महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग यांच्या दिनांक ०१.०९.२०१६ मध्ये प्रसिद्ध अधिसूचनेत महाराष्ट्र राज्यातील सर्व महसूली जिल्ह्यामध्ये जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान (District Mineral Foundation Trust) स्थापन करण्याचे अधिसुचित केलेले आहे.

अ) नियामक परिषद

अ.क्र.	नाव/ पदनाम	कार्यालय/ प्रतिनिधीत्व	पदनाम
१	जिल्हाधिकारी, धाराशिव	जिल्हाधिकारी कार्यालय धाराशिव	पदसिद्ध अध्यक्ष
२	श्री ओमप्रकाश राजेनिंबाळकर	मा. लोकसभा सदस्य, धाराशिव	सदस्य
३	प्रा. डॉ. तानाजी सावंत	मा. विधानसभा सदस्य	सदस्य
४	श्री ज्ञानराज चौगुले (ऑक्टोबर २०२४ पर्यंत) श्री. प्रविण स्वामी (नोव्हेंबर २०२४ पासून)	मा. विधानसभा सदस्य	सदस्य
५	श्री राणाजगजितसिंह पाटील	मा. विधानसभा सदस्य	सदस्य
६	श्री कैलास पाटील	मा. विधानसभा सदस्य	सदस्य
७	मुख्य कार्यकारी अधिकारी	जिल्हा परिषद, धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
८	नगरपालिका/ नगरपरिषद / महानगरपालिका यांचे हद्दीत खाण बाधित क्षेत्र असल्यास सदर स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे प्रशासकीय प्रमुख	धाराशिव जिल्ह्यातील खाण बाधित क्षेत्र असलेल्या संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे प्रशासकीय प्रमुख	
९	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी	धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१०	जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी	धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
११	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	जिल्हा परिषद धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१२	कार्यकारी अभियंता	जिल्हा परिषद धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१३	जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी	जिल्हा परिषद धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१४	महाव्यवस्थापक जिल्हा उद्योग केंद्र	जिल्हा उद्योग केंद्र धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य
१५	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी	खनिकर्म शाखा, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशिव	सदस्य सचिव

अ) व्यवस्थापकीय समिती

अ.क्र.	नाव / पदनाम	अध्यक्ष / सदस्य / सदस्य सचिव
१	जिल्हाधिकारी, धाराशिव.	अध्यक्ष
२	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
३	जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
४	जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
५	जिल्हा आरोग्य अधिकारी, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
६	कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
७	जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
८	महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र, धाराशिव.	पदसिद्ध सदस्य
९	प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, लातुर प्रतिनिधी	पदसिद्ध सदस्य
१०	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, धाराशिव	पदसिद्ध सदस्य सचिव
११	टाटा सामाजिक विज्ञान संस्था, तुळजापूर.	सदस्य
१२	खाणपट्टाधारक प्रतिनिधी	सदस्य

DISTRICT MINERAL FOUNDATION

६. वार्षिक लेखा अहवाल २०२४-२५

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान

जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशिव

(दि. ०१ एप्रिल २०२४ ते ३१ मार्च २०२५)

खर्च	रक्कम	उत्पन्न	रक्कम
खर्च		**उत्पन्न**	
जाहीरात खर्च	६,२८३	डी एम एफ निधी प्राप्त	२,०२,८९,३२९
प्रवास खर्च	२,५९,०००		
व्यवसायिक खर्च	२१,०००		
जिल्हा रुग्णालय धाराशिव	२३,६३,२७८	मुदत ठेव खात्यावरील व्याज	११,९८,१६०
इंधन खर्च	१,०६,६८८		
मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी जि.प. (CAFO ZP)	१,६३,७२,६९९		
कार्यकारी अभियंता सा.बां. विभाग	२३,१६,९२२		
मुख्याधिकारी नगर परिषद धाराशिव	२६,४५,५३९		
मानधन खर्च	५,७८,६६०		
दुरुस्ती आणि देखभाल खर्च	५९,८४७		
तहसिलदार तुळजापूर यांना परत	२,०९,१८७		
शिल्लक			
हस्तांतरित ताळेबंदपत्रक	(३४,५१,६१४)		
एकूण	**२,१४,८७,४८९**	**एकूण**	**२,१४,८७,४८९**

७. आर्थिक वर्षात जमा महसूल / डीएमएफ निधी (२०२४-२५)

वर्ष	जमा डीएमएफ निधी (लाखात)
२०२३-२४	२०२.८९

८. आर्थिक वर्षात मंजूर कामे (२०२४-२५)

अ.क्र.	सन	मंजूर कामे	मंजूर निधी
१	२०२४-२५	०३	११५.८४

प्रकल्पनिहाय माहिती (आकडे लाखात)

अ.क्र	यंत्रणा	कामाचे नाव	कामांची संख्या	मंजूर निधी
१	जवाहर नवोदय विद्यालय, तुळजापूर	जवाहर नवोदय विद्यालय येथे बहुद्देशीय सभागृहाचे बांधकाम करणे ता. तुळजापूर जि. धाराशिव.	१	१००
२	जवाहर नवोदय विद्यालय, तुळजापूर	Providing Desktop Computer System at Jawahar Navodaya Vidyalaya Tuljapur Tq Tuljapur Dist. Dharashiv.	१	६.०२
३	जवाहर नवोदय विद्यालय, तुळजापूर	Providing १००० LPH RO System at Jawahar Navodaya Vidyalaya Tuljapur Tq Tuljapur Dist. Dharashiv.	१	९.८२
एकुण			**३**	**११५.८४**

९. विशेष उपलब्धी

प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजना (PMKKKY) अंतर्गत खनिज प्रभावित क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने **जवाहर नवोदय विद्यालय, तुळजापूर** येथे एकूण **रु. १११.८४ लक्ष निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.** सदर निधीतून विद्यालयात बहुउद्देशीय सभागृह उभारणीसाठी रु. १००.०० लक्ष, डेस्कटॉप संगणक प्रणाली उपलब्ध करून देण्यासाठी रु. ६.०२ लक्ष तसेच १००० LPH क्षमतेची आर.ओ. पाणी शुद्धीकरण यंत्रणा उपलब्ध करून देण्यासाठी रु. ५.८२ लक्ष निधी मंजूर करण्यात आला आहे. या सुविधांमुळे विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक, सांस्कृतिक, क्रीडा व विविध प्रशिक्षण उपक्रमांसाठी सुसज्ज व्यासपीठ उपलब्ध झाले असून आधुनिक संगणक शिक्षण, ई-लर्निंग व डिजिटल तंत्रज्ञानाचा लाभ मिळणार आहे. तसेच सुरक्षित व शुद्ध पिण्याच्या पाण्याची सुविधा उपलब्ध झाल्याने विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याच्या दृष्टीनेही सकारात्मक परिणाम होणार आहे. परिणामी विद्यालयाच्या शैक्षणिक पायाभूत सुविधांमध्ये लक्षणीय सुधारणा होऊन विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासास, गुणवत्तापूर्ण शिक्षणास व आधुनिक शैक्षणिक वातावरण निर्मितीस महत्त्वपूर्ण चालना मिळणार आहे.

-----------------***************---------------

ऑडिट रिपोर्ट 2024-25

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव

(पत्ता : जिल्हाधिकारी कार्यालय - धाराशिव, ता. जि. धाराशिव.)

आर्थिक वर्ष – 2024-25

M G B M & ASSOCIATES
CA MAHESH K. MINIYAR
CHARTERED ACCOUNTANTS
SHRINIVASAM Building, samta Conoly
Beside sharda Hospital, Dharashiv – 41s3501
PH.NO. 9422935220,8669164325

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव
(पत्ता : जिल्हाधिकारी कार्यालय - धाराशिव, ता. जि. धाराशिव.)
जमा आणि नवे खाते 31 मार्च 2025 अखेरीस (कालावधी 1 एप्रिल 2024 ते 31 मार्च 2025)

जमा	रक्कम (Rs.)	नावे	रक्कम (Rs.)
आरंभीची शिल्लक		जाहिरात खर्च	6,283.00
रोख रक्कम		ऑफिस चेअर	5,000.00
स्टेट बँक ऑफ इंडिया (20898)	5,86,90,571.60	प्रवास खर्च	2,59,000.00
		व्यावसायिक शुल्क	21,000.00
चालू वर्षात प्राप्त रक्कम		जिल्हा रुग्णालयाला अनुदान देण्यात आले	23,63,278.00
डी.एम. एफ. निधी प्राप्त	2,02,89,329.00	इंधन खर्च	1,06,688.00
		सीएएफओ झेडपीला अनुदान दिले	1,63,72,699.00
मुदत ठेव	6,74,29,482.00	**कार्यकारी** अभियंता पीडब्ल्यूडी धाराशिव यांना दिलेले अनुदान	23,16,922.00
		अनुदान दिले CO नगर पालिका धाराशिव	26,45,539.00
		मानधन खर्च	5,78,660.00
		दुरुस्ती आणि देखभाल खर्च	59,847.00
		तहसीलदारांना अनुदान परत तुळजापूर	2,09,187.00
		वर्ष अखेर शिल्लक रक्कम	
		रोख रक्कम	
		स्टेट बँक ऑफ इंडिया (20898)	12,14,65,279.60
एकूण	14,64,09,382.60	एकूण	14,64,09,382.60

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव
यांनी दिलेल्या माहिती, स्पष्टीकरण आणि कागदपत्रांनुसार.

एम. जी. बी. एम. अँड असोसिएटस
सनदी लेखापाल

MGBM & ASSOCIATES FRN 127877W Chartered Accountants

सी. ए. महेश मिनियार
पार्टनर-एम. नं. 133196
एफ.आर.एन.-127877 W

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशिव

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव
(पत्ता : जिल्हाधिकारी कार्यालय - धाराशिव, ता. जि. धाराशिव.)
उत्पन्न व खर्च 31 मार्च 2025 अखेर (कालावधी 1 एप्रिल 2023 ते 31 मार्च 2025)

खर्च	रक्कम (Rs.)	उत्पन्न	रक्कम (Rs.)
जाहिरात खर्च	6,283.00	डी एम एफ निधी प्राप्त	2,02,89,329.00
प्रवास खर्च	2,59,000.00	मुदत ठेव खात्यावरील व्याज	11,98,160.00
व्यावसायिक शुल्क	21,000.00		
जिल्हा रुग्णालयाला अनुदान देण्यात आले	23,63,278.00		
इंधन खर्च	1,06,688.00		
सीएएफओ झेडपीला अनुदान दिले	1,63,72,699.00		
कार्यकारी अभियंता पीडब्ल्यूडी धाराशिव यांना दिलेले अनुदान	23,16,922.00		
अनुदान दिले CO नगर पालिका धाराशिव	26,45,539.00		
मानधन खर्च	5,78,660.00		
दुरुस्ती आणि देखभाल खर्च	59,847.00		
तहसीलदारांना अनुदान परत तुळजापूर	2,09,187.00		
शिल्लक			
हस्तांतरित ताळेबंदपत्रक	(34,51,614.00)		
	2,14,87,489.00		2,14,87,489.00

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव
यांनी दिलेल्या माहिती, स्पष्टीकरण आणि कागदपत्रांनुसार.

एम. जी. बी. एम. ॲड असोसिएटस
सनदी लेखापाल

MGBM & ASSOCIATES FRN 127877W Chartered Accountants

सी. ए. महेश मिनियार
पार्टनर-एम. नं. 133196
एफ.आर.एन.-127877 W

जिल्हा **खनिकर्म** अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव
जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय,धाराशिव

जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, धाराशिव
(पत्ता : जिल्हाधिकारी कार्यालय - धाराशिव, ता. जि. धाराशिव.)
ताळेबंद पत्रक - 31 मार्च 2025 अखेरीस

दायित्व	**रक्कम (Rs.)**	**मालमत्ता**	**रक्कम (Rs.)**
		स्थिर मालमत्ता	
भांडवल/ निधी		**Office Chair**	5,000.00
		गुंतवणूक - मुदत ठेव	
चालू दायित्व			
शिल्लक (सरप्लस खाते)		**चालू मालमत्ता**	
प्रारंभीक शिल्लक	12,49,21,893.60	रोख शिल्लक	12,14,65,279.60
आधिक चालू वर्ष शिल्लक	(34,51,614.00)	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	
	12,14,70,279.60		12,14,70,279.60

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय धाराशिव
यांनी दिलेल्या माहिती, स्पष्टीकरण आणि कागदपत्रानुसार.

एम. जी. बी. एम. अँड असोसिएटस
सनदी लेखापाल

सी. ए. महेश मिनियार
पार्टनर-एम. नं. 133196
एफ.आर.एन.-127877 W

MGBM & ASSOCIATES
FRN 127877W
Chartered Accountants

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धाराशीव

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय,धाराशिव

सत्यमेव जयते

Dharashiv District Mineral Foundation

Collector Office, Dharashiv.

Annual Report (2024-25)

(English)

Index

Sr. No.	Subject	Page No.
1	Introduction	3
2	Objective of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana	4
3	Scope of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana	5
4	Area affected by Direct and Indirect Mining	7
5	Governing Council and Managing Committee Structure	8
6	Annual Audit Report	10
7	Accrued Revenue/ DMF funds in the relevant financial year	10
8	Total works sanctioned in the relevant financial year	11
9	Special Achievement	12

1. Introduction

Sub-sections (2), (3), (4), (5) and (6) of section 1B of the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957 (67 of 1957) and sub-sections of section 15 (4) issued by the Government of India under Section 20A of the said Act to incorporate the provisions of the State of Maharashtra and the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) in exercise of the powers conferred under Section 15A. According to the directions given by the Government of Maharashtra, directions have been given to establish a District Mineral Foundation. Accordingly, the Government of India, Ministry of Mines has informed about setting up of District Mineral Foundations in all the districts of the state. Accordingly, the Maharashtra District Mineral Foundation (Trust) Rules, 2016 have been framed to regulate the composition and functioning of the District Mineral Foundation and the mode of disbursement of funds to the District Mineral Foundation. Also, the composition of the Governing Council and the Managing Committee and the powers and functions of the committee have been notified in the said rule.

Accordingly, an account has been opened in the name of Zilha Khanij Pratishthan, Dharashiv for collection of 10% contribution / fund on Minerals under Dharashiv District Mineral Foundation.

2. Objectives of Pradhan Mantri Mineral Sector Welfare Scheme

1. To implement various project programs for the development and welfare of mineral affected areas, and the said programmes/projects will be complementary to the ongoing programs and schemes of the Central/State Government.

2. To reduce the impacts/impacts on the environment, health and social and economic conditions of the people in the mineral district during and after mining and to take measures thereon.

3. To provide long-term sustainable means of livelihood to the people in the mine-affected areas.

3. Scope of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY)

At least 2/3rd of the total funds should be spent in the direct mining affected areas in the PMKKKY and the remaining maximum 1/3rd of the funds should be spent in the indirect mining affected areas. Following are the matters to be undertaken while developing the mine affected area in the proposed plan.

A) **High priority items** – where at least 60% of the funds from the scheme will be spent on the following items.

1. **Drinking water supply** - centralized water treatment system, water treatment center temporary sustainable water distribution facility which will include single water supply scheme. Laying of water distribution pipeline.
2. **Environment Conservation and Pollution Control Measures** - Pollution control of sewage treatment plants, ponds, ground water, drains and other water sources to reduce air and water pollution caused by mining activities and dumps in the area, mine sewage system, on and off for environment friendly and sustainable mining development. Mine water, air and land pollution control measures and mine pollution prevention technologies and measures.
3. **Health** – Provision of primary/secondary health facilities in mining affected areas should be aimed at, not only by building health infrastructure but also by providing necessary manpower resources to be used effectively. The facilities thus created will be complementary to the existing health facilities created by the local administration, state and central governments. Special facilities can be created by taking technical assistance from the National Institute of Miners' Help (National Institute of Miner's Health) to deal with diseases and illnesses related to mining. A group health insurance scheme for mine-affected persons can be implemented.
4. **Education** - Construction of school building, construction of additional classrooms, laboratories, libraries, art classes, toilets, drinking water facilities, residential hostels for teachers and students, sports facilities, services of teachers and other support staff, e-learning

facilities, other transport facilities like Bus / Cycle / Rickshaw / etc. Implementation of programs related to nutrition.

5. **Women and Child Welfare** - Measures related to maternal and child health, malnutrition, communicable diseases can be taken under the present scheme.
6. **Welfare of Senior Citizens and Persons with Disabilities -** Welfare schemes for senior citizens and persons with disabilities can be undertaken under the present scheme.
7. **Skill Development –** Skill development, training in projects/schemes, skill development centres, self-employment schemes and assistance to self-help groups for economic advancement and income enhancement and livelihood of local eligible person.
8. **Sanitation** – collection, transportation and disposal of waste, sanitation of public places, sewage treatment plants, public toilets and other ancillary facilities.

B) Other Priority Matters - Where maximum 40% of funds from the proposed scheme can be spent. It includes physical infrastructure works such as roads, bridges, railways and water transport projects.

1. Physical Infrastructure – Roads, Bridges, Railways and Water Transport Projects.
2. Water Resources:- Development of alternative sources of irrigation, adoption of modern and environmentally friendly irrigation technology.
3. Energy and Watershed Development:- Rainwater harvesting and development of alternative energy sources, orchards, modern integrated agriculture, economic forestry and watershed recharge.
4. Other measures to improve environmental quality in Khanikarma district.

4. Area affected by direct and indirect mining

Total area of Dharashiv district is 7512. sq.m. is The district has a total of 4 sub-divisions (sub-divisional officer's office) and 8 talukas (Dharashiv, Tuljapur, Umarga, Lohara, Bhum, Paranda, Kalamb, Washi). The geographical position of Dharashiv district is Beed district to the north, Bidar and Gulbarga districts of Karnataka state to the south, Latur district to the east, Solapur district to the southwest and Ahmednagar district to the northwest. Information about the direct and indirect mining affected areas in the district is as follows.

Sr. No.	Taluka	No. of Direct Affected Villages	No. of Indirect Affected Villages
1	Dharashiv	19	52
2	Tuljapur	19	45
3	Umarga	07	07
4	Lohara	00	21
5	Bhum	08	11
6	Paranda	23	26
7	Kalamb	15	29
8	Washi	03	00
	Total	**94**	**191**

DISTRICT MINERAL FOUNDATION

5. Governing Council and Managing Committee Structure

In the notification dated 01.09.2016 of the Department of Industries, Power and Labor, Government of Maharashtra, it has been notified to establish District Mineral Foundation Trust in all the revenue districts of the state of Maharashtra.

A) Governing Council

S.N.	Name / Designation	Office/ Representation	Designation
1	Collector, Dharashiv	Collector Office, Dharashiv	Ex-Officio Chairman
2	Shri. Omprakash Rajenimbalkar	Hon. Member of Parliament	Member
3	Shri. Tanaji Sawant	Hon. Member of Legislative Assembly	Member
4	Shri. Dnyanaraj Chaugule (Till Oct 2024) Shri. Pravin Swami (From Nov 2024)	Hon. Member of Legislative Assembly	Member
5	Shri. Ranajagjitsingh Patil	Hon. Member of Legislative Assembly	Member
6	Shri. Kailas Patil	Hon. Member of Legislative Assembly	Member
7	Chief Executive Officer	Zilla Parishad, Dharashiv	Ex-Officio Member
8	Administrative Head of the Local Self-Government if there is a mine-affected area within the limits of the Municipality / Municipal Council / Municipal Corporation	Administrative Head of the concerned Local Self-Government in Dharashiv District which is a mine affected area	Member
9	District Vocational Training Officer	Dharashiv	Ex-Officio Member
10	District Tribal Welfare Officer	Dharashiv	Ex-Officio Member
11	District Health Officer	Zilla Parishad, Dharashiv	Ex-Officio Member
12	Executive Engineer, Zilla Parishad	Zilla Parishad, Dharashiv	Ex-Officio Member
13	District Women and Child Development Officer	Zilla Parishad, Dharashiv	Ex-Officio Member
14	General Manager, District Industries Centre (DIC)	District Industries Centre, Dharashiv	Ex-Officio Member
15	District Mining Officer	Mining Dept. Collector Office, Dharashiv.	Member Secretary

B) Managing Committee

Sr. No.	Name / Designation	Chairman / Member / Member Secretary
1	**Collector, Dharashiv**	**Chairman**
2	Chief Executive Officer, Zilla Parishad, Dharashiv.	Ex-Officio Member
3	District Vocational Training Officer	Ex-Officio Member
4	District Tribal Welfare Officer	Ex-Officio Member
5	District Health Officer	Ex-Officio Member
6	Executive Engineer, Zilla Parishad	Ex-Officio Member
7	District Women and Child Development Officer	Ex-Officio Member
8	General Manager, District Industries Centre (DIC)	Ex-Officio Member
9	Pollution Control Board, Latur Representative	Ex-Officio Member
10	**District Mining Officer**	**Member Secretary**
11	Tata Institute of Social Sciences, Tuljapur.	Member
12	Mining Leaseholder Representative	Member

PMKKKY
DISTRICT MINERAL FOUNDATION

6. Annual Audit Report 2024-25

District Mineral Foundation

Collector Office, Dharashiv

(From 01 April 2024 to 31 March 2025)

Expenditure	Amount	Income	Amount
To Expenses		**By Income**	
Advertisement Exps.	6,283	DMF Fund Received	2,02,89,329
Travelling Exps.	2,59,000		
Professional Fees	21,000		
District Hospital	23,63,278		
Fuel Exps.	1,06,688	Interest on FDR	11,98,160
CAFO ZP Dharashiv	1,63,72,699		
Ex. Engineer PWD Dharashiv	23,16,922		
CO Nagar Palika Dharashiv	26,45,539		
Honorarium Exps.	5,78,660		
Repairs & Maintenance Exps.	59,847		
Returned to Tahsildar Tuljapur	2,09,187		
To Surplus of Income over Expenditure	(34,51,614)		
Total	**2,14,87,489**	**Total**	**2,14,87,489**

7. Accrued Revenue/ DMF funds in the year (2024-25)

Year	Accrued DMF Fund
2023-24	202.89

8. Total Works sanctioned in the financial Year (2024-25)

Sr. No.	Year	Sanctioned Works	Sanctioned Fund
1	2024-25	03	115.84

Project-wise Sanctioned Funds Report

Sr. No.	Implementing Agency	Name of Work	Number of Works	Sanctioned Fund (in Lakhs)
1	Jawahar Navodaya Vidyalaya, Tuljapur	Construction of a multipurpose hall at Jawahar Navodaya Vidyalaya, Taluka Tuljapur, District Dharashiv.	1	100
2	Jawahar Navodaya Vidyalaya, Tuljapur	Providing Desktop Computer System at Jawahar Navodaya Vidyalaya Tuljapur Tq Tuljapur Dist. Dharashiv.	1	6.02
3	Jawahar Navodaya Vidyalaya, Tuljapur	Providing 1000 LPH RO System at Jawahar Navodaya Vidyalaya Tuljapur Tq Tuljapur Dist. Dharashiv.	1	9.82
Total			**3**	**115.84**

9. Special Achivement

Under the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY), with the objective of providing quality educational facilities to students in mining-affected areas, a total fund of **Rs. 115.84 Lakhs has been made available to Jawahar Navodaya Vidyalaya, Tuljapur.** From this fund, Rs. 100.00 Lakhs has been sanctioned for the construction of a multipurpose hall in the school, Rs. 6.02 Lakhs for providing a desktop computer system, and Rs. 9.82 Lakhs for providing an RO water purification system with a capacity of 1000 LPH.

Due to these facilities, students have been provided with a well-equipped platform for academic, cultural, sports, and various training activities, and they will benefit from modern computer education, e-learning, and digital technology. Moreover, the availability of safe and clean drinking water facilities will have a positive impact on the health of the students. As a result, there will be a significant improvement in the educational infrastructure of the school, giving a major boost to the holistic development of students, quality education, and the creation of a modern educational environment.

----------------**************-------------

REPORT FOR 2024-25

DISTRICT MINERAL FOUNDATION
DHARASHIV DISTRICT

Collector Office, Dharashiv-413501

FOR THE YEAR – 2024-25

M G B M & ASSOCIATES

CA MAHESH K. MINIYAR

CHARTERED ACCOUNTANTS

Ajmera Corner, Marwadi galli,

Civil road, Dharashiv - 413501

PH.NO. 9422935220,8669164325

DHARASHIV (OSMANABAD) DISTRICT MINERAL FOUNDATION
Collector Office, Dharashiv -413501

RECEIPT AND PAYMENT ACCOUNT

FOR THE YEAR ENDED 31-03-2025

RECEIPTS	AMOUNT	PAYMENTS	AMOUNT
To Opening Balance		By Advertisement Exps	6,283.00
Cash In hand	-	By Office Chair	5,000.00
Cash at Bank (SBI 20898)	5,86,90,571.60	By Travelling Exps	2,59,000.00
		By Professional Fees	21,000.00
To DMF Fund (Royalty)			
Received	2,02,89,329.00	By Grant Given to Dist Hospital	23,63,278.00
		By Fuel Exps	1,06,688.00
To Fixed Deposit	6,74,29,482.00	By Grant Given to CAFO ZP	1,63,72,699.00
		By Grant Given to Ex Engg PWD	
		Dharashiv	23,16,922.00
		By Grant Given CO Nagar Palika	
		Dharashiv	26,45,539.00
		BY Honorarium Exps	5,78,660.00
		By Repairs & Maintenance Exps	59,847.00
		By Grant returned to Tahsildar	
		Tuljapur	2,09,187.00
		BY Closing Balance	-
		Cash In hand	
		Cash at Bank (SBI 20898)	12,14,65,279.60
Total	14,64,09,382.60	Total	14,64,09,382.60

Remarks

1) TDS Non Deducted on out sopurced employee paid to Rudranee
2) TDS Non Deducted on Professioanl fees
3) There are some Cash Deposit in Bank account, Nature of such deposit in cash Book not found, it is infromed that Its District Mineral Foundation Fund only and same is accordinly considered

Date : 15/05/2025

District Mining Officer
Collectorate, Dharashiv

Place : Osmanabad

MGBM & ASSOCIATES
FRN 127877W
Chartered Accountants

FOR MGBM AND ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS

CA MAHESH MINIYAR
PARTNER (M No 133196)
UDIN-

DHARASHIV (OSMANABAD) DISTRICT MINERAL FOUNDATION
Collector Office, Dharashiv -413501

INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT

FOR THE YEAR ENDED 31-03-2025

EXPENDITURE	AMOUNT	INCOME	AMOUNT
To Advertisement Exps	6,283.00	By DMF Fund (Royalty) Received	2,02,89,329.00
To Travelling Exps	2,59,000.00	By Interest on FDR	11,98,160.00
To Professional Fees	21,000.00		
To Grant Given to Dist Hospital	23,63,278.00		
To Fuel Exps	1,06,688.00		
To Grant Given to CAFO ZP	1,63,72,699.00		
To Grant Given to Ex Engg PWD Dharashiv	23,16,922.00		
To Grant Given CO Nagar Palika Dharashiv	26,45,539.00		
To Honorarium Exps	5,78,660.00		
To Repairs & Maintenance Exps	59,847.00		
To Grant returned to Tahsildar Tuljapur	2,09,187.00		
To Surplus of Income over expenditure	(34,51,614.00)		
	2,14,87,489.00		2,14,87,489.00

Date : 15/05/2025

District Mining Officer
Collectorate, Dharashiv

Place : Osmanabad

FOR MGBM AND ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS

MGBM & ASSOCIATES FRN 127877W Chartered Accountants

CA MAHESH MINIYAR
PARTNER (M No 133196)

DHARASHIV (OSMANABAD) DISTRICT MINERAL FOUNDATION

Collector Office, Dharashiv -413501

BALANCE SHEET

As at 31-03-2025

FUNDS AND LIABILITIES	AMOUNT	PROPERTY AND ASSETS	AMOUNT
CAPITAL/FUND	-	FIXED ASSETS	
		Office Chair	5,000.00
CURRENT LIABILITIES	-	INVESTMENTS	
SURPLUS OF INCOME & EXP A/C	12,49,21,893.60		
Add :- Surplus During The Year	(34,51,614.00)	CURRENT ASSETS	
		cash at Bank	12,14,65,279.60
	12,14,70,279.60		12,14,70,279.60

Date : 15/05/2025

District Mining Officer
Collectorate, Dharashiv

Place : Osmanabad

FOR MGBM AND ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS

MGBM & ASSOCIATES FRN 127877W Chartered Accountants

CA MAHESH MINIYAR
PARTNER (M No 133196)